ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Tomáše Rychlého a JUDr. Barbary Pořízkové v právní věci žalobce: **M. Z.**, zast. JUDr. Petrem Navrátilem, advokátem se sídlem Joštova 138/4, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 9. 2016, č. j. OAM-70/LE-BE02-K03-2011, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 19. 10. 2017, č. j. 43 Az 40/2016 - 77,

takto:

I. Rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 19. 10. 2017, č. j. 43 Az 40/2016 - 77, **se zrušuje**.

II. Rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 7. 9. 2016, č. j. OAM-70/LE-BE02-K03-2011, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.

III. Žalovaný **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

IV. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení o žalobě a o kasační stížnosti v celkové výši 10 200 Kč ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho zástupce JUDr. Petra Navrátila, advokáta se sídlem Joštova 138/4, Brno.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Podanou kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové (dále jen „krajský soud“), kterým byla jako nedůvodná podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného uvedenému v záhlaví. Tímto rozhodnutím žalovaný rozhodl o žádosti stěžovatele o udělení mezinárodní ochrany tak, že mu žádnou z forem mezinárodní ochrany nelze udělit pro existenci důvodů podle § 15 a § 15a zákona č.

325/1999 Sb., o azylu, ve znění rozhodném pro projednávanou věc (dále jen „zákon o azylu“).

[2] Jádrem sporu je posouzení otázky, zda jsou v případě stěžovatele naplněny podmínky uvedené v § 15 a § 15a zákona o azylu, resp. zda existuje důvodné podezření, že se dopustil závažné trestné činnosti, kterou lze podřadit pod uvedená ustanovení, a je proto nezbytné tzv. vylučující klauzule v jeho případě aplikovat.

[3] O mezinárodní ochranu stěžovatel neúspěšně žádal již v roce 2009. Řízení o této žádosti bylo zastaveno rozhodnutím žalovaného ze dne 13. 8. 2010, č. j. OAM-264/LE-05-K03-2009, neboť stěžovatel v průběhu řízení svévolně opustil pobytové středisko v České republice a neoprávněně vstoupil na území jiného státu (konkrétně Španělského království). Stěžovatel tvrdí, že do Španělského království byl proti své vůli unesen lidmi napojenými na jeho nepřátele v zemi původu.

[4] V žádosti ze dne 4. 4. 2011 uvedl, že je pákistánské státní příslušnosti, pandžábské národnosti a je vdovec. Není a nikdy nebyl členem politické strany či jiné organizace. Svou vlast opustil v září roku 2009 z důvodů, že jeho rodina měla problémy s islamisty (hnutí Tálibán) a on měl strach o život. Důvody pro podání žádosti byly stejné jako v případě první žádosti z roku 2009. Nově doplnil, že dle informací od jeho rodinných příslušníků byl v zemi původu obviněn ze zabití a zranění člověka. Obvinění zosnovali jeho nepřátelé – jeden policista a jeden člen parlamentu. Tito lidé by ho v případě návratu zavraždili. Na jeho hlavu byla vypsána odměna. Rodina stěžovatele je znepřátelená s komunitou imámů, několik jeho rodinných příslušníků již bylo brutálně zavražděno, proto musel utéci a požádal o azyl v České republice.

[5] V žalobě brojil zejména proti aplikaci tzv. vylučující klauzule v § 15 a § 15a zákona o azylu. Nikdy nebylo prokázáno, že by se dopustil vážných trestných činů. Žalovaný nesprávně vyhodnotil předložené důkazy a svoje rozhodnutí založil na úvahách a domněnkách. Stěžovateli hrozí v případě návratu do země původu vážná újma, což nebylo nikterak zohledněno. V napadeném správním rozhodnutí též nebylo řádně odůvodněno, proč mu nelze udělit azyl z humanitárních důvodů.

[6] Krajský soud nejprve rekapituloval podklady ve správním spise, které prokazují důvodné podezření, že se stěžovatel dopustil trestného činu proti míru, válečného trestného činu a trestného činu proti lidskosti ve smyslu mezinárodních dokumentů. Ztotožnil se se žalovaným, že v daném případě je vylučující klauzuli nezbytné aplikovat. Důkazy založené ve spise hovoří ve prospěch závěru, že stěžovatel spáchal závažné trestné činy. Tento závěr nezpochybňují ani argumenty stěžovatele, podle nichž jde o falešná obvinění. Soud ve shodě se žalovaným považoval tuto obranu za nevěrohodnou.

[7] Na osobu stěžovatele byl soudem v Sheikhupuře vydán dne 15. 4. 2010 mezinárodní zatýkací rozkaz, dle kterého má být trestně stíhán pro zapojení do 33 případů závažných zločinů, především terorismu, loupežného přepadení, krádeže a znásilnění. Pákistánská strana nadto uvedla, že jde o velmi nebezpečného zločince, který z domovského státu odcestoval na základě falešných dokladů a považuje se za oběť. Trvání a platnost mezinárodního zatýkacího rozkazu naposledy potvrdila zpráva Policejního prezidia České

republiky, odboru mezinárodní policejní spolupráce (ze dne 23. 3. 2016), z níž se podává, že stěžovatel je stále v pátrání.

[8] Soud měl za jednoznačně prokázané, že stěžovatel je důvodně podezřelý ze spáchání zvlášť závažných zločinů. Musí být proto vyloučen z okruhu osob, kterým může být udělena mezinárodní ochrana. Přisvědčil též názoru žalovaného, že nejsou naplněny ani důvody pro udělení azylu a doplňkové ochrany dle § 13, § 14 a § 14b zákona o azylu.

II. Obsah kasační stížnosti, vyjádření žalovaného

[9] Proti rozsudku krajského soudu brojí stěžovatel kasační stížností, jejíž důvody lze podřadit pod § 103 odst. 1 písm. a) a písm. b) s. ř. s. Navrhuje, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

[10] Zdůrazňuje, že závěry o důvodnosti aplikace tzv. vylučující klauzule jsou založeny pouze na jediné relevantní skutečnosti – existenci vydání mezinárodního zatykače soudem v Sheikhupuře, který má být dle sdělení Policejního prezidia z března 2016 stále platný. Vydání tohoto zatykače ovšem samo o sobě nepostačuje k závěru o důvodném podezření, že stěžovatel spáchal trestné činy. Ačkoli se zdržoval na území několika států Evropské unie a v České republice byl po určitý čas ve vazbě, Pákistánská islámská republika nikdy nepožádala o jeho vydání. Pákistánské úřady tak za dobu více než sedmi let neučinily, ač k tomu měly možnost, není tak vůbec možné posoudit, čeho se měl konkrétně dopustit. Pokud by bylo důvodné podezření ze spáchaných činů reálné, nebyl by stěžovatel propuštěn z vazby a stát jeho původu by učinil kroky směřující k extradici. To se nestalo a stěžovatel žije v souladu s právními předpisy na území České republiky několik let, za tu dobu ani nikterak nenarušil veřejný pořádek.

[11] Krajský soud citoval na straně 7 napadeného rozsudku z dokumentů obsažených ve správním spise a konstatoval, že žalovaný disponoval pro svoje závěry dostatečnými podklady. S tím nelze souhlasit, neboť z citovaných podkladů vyplývá jen to, že na stěžovatele byl vydán mezinárodní zatykač, na nějž všechny listiny odkazují. Žádný jiný doklad, který by prokázal důvodnost aplikace vylučující klauzule, spis neobsahuje. Takovým dokladem není usnesení Krajského soudu v Praze o vzetí stěžovatele do vazby, neboť z ní byl následně propuštěn právě proto, že Pákistánská islámská republika nepožádala o jeho vydání.

[12] S ohledem na výše uvedené není též postaveno najisto, jakých trestných činů se měl dopustit a zda tyto činy mohou naplňovat skutkovou podstatu vylučující klauzule. Stěžovatel popírá, že by se čehokoli nezákonného dopustil. Ve správním řízení vysvětlil, proč je ve vlasti vyšetřován.

[13] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti navrhuje její odmítnutí pro nepřijatelnost, případně zamítnutí pro nedůvodnost. Ztotožňuje se se závěry krajského soudu. Je přesvědčen, že napadené správní rozhodnutí se v adekvátním rozsahu zabývalo všemi rozhodnými skutečnostmi. Stěžovateli byl v průběhu správního řízení poskytnut dostatečný prostor, aby sdělil důvody podání žádosti o mezinárodní ochranu a aby

rozptýlil důvodnost podezření, že se v zemi původu dopustil skutků vymezených v mezinárodním zatýkacím rozkaze. To se mu ovšem nepodařilo a v jeho výpovědích byla řada nesrovnalostí a rozporů. V podrobnostech odkazuje na obsah spisu, na odůvodnění správního rozhodnutí a na své vyjádření k žalobě ze dne 21. 11. 2016. Aplikace vylučujících klauzulí dle § 15 a § 15a zákona o azylu je v dané věci opodstatněná.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[14] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů, ověřil při tom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[15] Ve věcech mezinárodní ochrany se Nejvyšší správní soud v souladu s § 104a s. ř. s. zabývá nejprve otázkou, zda podaná kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, soud takovou kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou. Pro vlastní vymezení institutu nepřijatelnosti a jeho dopadů do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud odkazuje na své usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, v němž vyložil neurčitý právní pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“.

[16] O přijatelnou kasační stížnost se dle výše citovaného rozhodnutí může jednat v následujících typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikatorní odklon; (4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[17] Kasační stížnost je přijatelná, neboť krajský soud i žalovaný se při posouzení dané věci dopustily některých zásadních pochybení (viz podrobněji níže), která mohla mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele (čtvrtý důvod přijatelnosti popsaný výše).

[18] Dle § 15 odst. 1 zákona o azylu [a]*zyl nelze udělit, je-li* ***důvodné podezření****, že cizinec, který podal žádost o udělení mezinárodní ochrany a) se dopustil trestného činu proti míru, válečného trestného činu nebo trestného činu proti lidskosti ve smyslu mezinárodních dokumentů obsahujících ustanovení o těchto trestných činech, b) se dopustil před vydáním rozhodnutí ministerstva ve věci mezinárodní ochrany vážného nepolitického zločinu nebo zvlášť krutého činu, i když byl údajně spáchán s politickým cílem mimo území, nebo c) se dopustil činů, které jsou v rozporu se zásadami a cíli Organizace spojených národů* (zvýraznění přidáno).

[19] Podle § 15a odst. 1 zákona o azylu [d]*oplňkovou ochranu nelze udělit, je-li* ***důvodné podezření****, že cizinec, který podal žádost o udělení mezinárodní ochrany, a) se dopustil trestného činu proti míru, válečného trestného činu nebo trestného činu proti lidskosti ve smyslu mezinárodních dokumentů obsahujících ustanovení o těchto trestných činech, b) se dopustil*

vážného zločinu, c) se dopustil činů, které jsou v rozporu se zásadami a cíli Organizace spojených národů, nebo d) představuje nebezpečí pro bezpečnost státu (zvýraznění přidáno).

[20] Žalovaný postavil svoje rozhodnutí na tom, že s ohledem na vydaný mezinárodní zatýkací rozkaz v zemi původu je na případ stěžovatele nezbytné aplikovat vylučovací klauzule ve vztahu k oběma typům mezinárodní ochrany. Konkrétně uvedl, že je dáno důvodné podezření, že stěžovatel se dopustil vážného nepolitického zločinu nebo zvlášť krutého činu mimo území ve smyslu § 15 odst. 1 písm. a) a písm. c) zákona o azylu [zřejmě však v prvním případě míněn § 15 odst. 1 písm. b) zákona o azylu, neboť tento zákon u písm. a) hovoří o trestných činech proti míru, lidskosti či válečných trestných činech ve smyslu mezinárodních dokumentů, s tím však odůvodnění rozhodnutí žalovaného nekoresponduje – pozn. soudu]. Dále konstatoval, že má rovněž důvodné podezření, že stěžovatel se dopustil vážného zločinu ve smyslu § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu, nelze mu proto udělit ani doplňkovou ochranu. Též dovodil, že s ohledem na podezření ze spáchání zvlášť závažných zločinů představuje stěžovatel nebezpečí pro bezpečnost České republiky. Krajský soud závěry žalovaného aproboval.

[21] Nejvyšší správní soud nejprve pro úplnost uvádí, že smyslem tzv. exkluzivní klauzule je vyloučit poskytnutí mezinárodní ochrany těm osobám, které se dopustily činů vyjmenovaných v čl. 1 F Úmluvy o právním postavení uprchlíků z roku 1951 (publ. pod č. 208/1993 Sb.), resp. činů vyjmenovaných v § 15 a § 15a zákona o azylu. Jejich činy jednak musí být potrestány, jednak musí být před rizikem ze strany takových osob chráněn stát, ve kterém žádají o mezinárodní ochranu. Rozhodne-li správní orgán o neudělení mezinárodní ochrany z důvodů uvedených v § 15 a § 15a zákona o azylu, není dále povinen zjišťovat případnou existenci důvodů stanovených v § 12 nebo v § 14a zákona o azylu (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 7. 9. 2010, č. j. 4 Azs 60/2007 - 119, publ. pod č. 2174/2011 Sb. NSS).

[22] V rozsudku ze dne 31. 3. 2011, č. j. 4 Azs 60/2007 - 136, který navazoval na výše uvedené usnesení rozšířeného senátu, se Nejvyšší správní soud zabýval mj. podmínkou existence *důvodného podezření* ve smyslu § 15 a § 15a zákona o azylu. Konstatoval, že „[d]*ůkazní standard "důvodné podezření", resp. "vážné důvody se domnívat", který je u všech vylučujících klauzulí shodný, je nižší než důkazní standard v trestních věcech. (...)* ***K naplnění "důvodného podezření" musí být k dispozici jasné, přesvědčivé a věrohodné důkazy****, v judikatuře některých států označované jako* ***"silné" důkazy a nikoliv*** *pouhé* ***domněnky****. Půjde např. o přiznání žadatele o udělení mezinárodní ochrany, svědectví jiných osob (pokud vyjádření žadatele nebyla věrohodná), není však nutné, aby byl žadatel odsouzen či obviněn z vážného trestného činu.* ***Pouhá žádost o extradici sama o sobě důvodné podezření nezakládá. Důvodné podezření není dáno ani pouhou skutečností, že proti žadateli probíhá v jeho domovské zemi trestní stíhání*** (zvýraznění přidáno).“

[23] Nejvyšší správní soud vycházel z výše citovaných úvah, posoudil důkazy soustředěné ve správním řízení a dospěl k názoru, že závěr krajského soudu v napadeném rozsudku, dle kterého „[l]*ze tedy považovat za nepochybné a jednoznačně prokázané, že žalobce je důvodně podezřelý ze spáchání zvlášť závažných zločinů, pro které byl vydán mezinárodní zatýkací rozkaz na jeho osobu*“ (viz str. 10 rozsudku), je nesprávný. Kasační stížnost je proto důvodná.

[24] Obsahem spisového materiálu je celkem 5 listin, které mají relevanci pro posouzení důvodnosti podezření, že se stěžovatel dopustil v zemi původu velmi závažných trestných činů. Jedná se o (1) usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 29. 4. 2011, sp. zn. Nt 603/2011, na jehož základě byl vzat do předběžné vazby (č. l. 174), (2) sdělení Policejního prezidia ČR, Úřadu služby kriminální policie a vyšetřování, ze dne 31. 5. 2011 (č. l. 116), (3) sdělení Ministerstva spravedlnosti ze dne 20. 6. 2011 (č. l. 245), (4) sdělení Ministerstva spravedlnosti ze dne 22. 5. 2013 (č. l. 249), a (5) sdělení Policejního prezidia ČR, odboru mezinárodní policejní spolupráce, ze dne 23. 3. 2016 (č. l. 321).

[25] Z výše uvedených podkladů vyplývají následující skutečnosti. Na osobu stěžovatele byl soudem v Pákistánské islámské republice vydán mezinárodní zatýkací rozkaz, dle něhož má být trestně stíhán za to, že se měl zapojit do 33 případů závažných zločinů, především terorismu, vraždy, loupežného přepadení, krádeže a znásilnění. Bližší konkretizace těchto skutků nebyla k dispozici, příslušné orgány proto zahájily předběžné šetření a stěžovatel byl vzat do předběžné vazby (viz především usnesení Krajského soudu v Praze sp. zn. Nt 603/2011). Pákistánská strana však ve stanovené lhůtě (do dne 5. 6. 2011) na opakované výzvy českých orgánů nereagovala a žádné další dokumenty nedodala a o vydání stěžovatele nepožádala. Z toho důvodu byl stěžovatel dne 6. 6. 2011 z vazby propuštěn, o jeho propuštění bylo informováno Velvyslanectví Pákistánské islámské republiky v Praze. Extradiční řízení skončilo v roce 2011 (viz sdělení Ministerstva spravedlnosti ze dne 20. 6. 2011 a ze dne 22. 5. 2013). Nejaktuálnějším podkladem je informace Policejního prezidia ČR, odboru mezinárodní policejní spolupráce (ze dne 23. 3. 2016), podle které je stěžovatel stále v pátrání na základě mezinárodního zatýkacího rozkazu. Na žádosti policejních složek ohledně platnosti dotčeného zatýkacího rozkazu příslušné pákistánské orgány nijak nereagovaly.

[26] Nejvyšší správní soud nehodlá zlehčovat či relativizovat skutečnost, že stěžovatel mohl být (či dosud je) v domovském státě podezřelý ze spáchání velmi závažné trestné činnosti. Jediným důkazem, který pro tento závěr svědčí, je však pouze informace o mezinárodním zatýkacím rozkazu z roku 2010. Nadto žalovaný (ani jiné orgány České republiky) nedisponují přímo tímto rozkazem či jinými dokumenty ze země původu, ale vycházejí toliko z „běžného záznamu zatykače v databázích Interpolu“ (viz sdělení Policejního prezidia ČR, Úřadu služby kriminální policie a vyšetřování, ze dne 31. 5. 2011, č. l. 116 správního spisu). Ve spise absentuje jakýkoli podklad, z něhož by bylo patrné, jakých konkrétních skutků se měl stěžovatel dopustit. Pákistánská islámská republika nedodala ani přes opakované urgence extradiční žádost, nepotvrdila platnost dotčeného rozkazu, nesdělila o daném případu žádné další podrobnosti. Žalovaný (a následně i krajský soud) pominul, že dle vyjádření Ministerstva spravedlnosti bylo extradiční řízení skončeno, spis byl uzavřen již v roce 2011 a ministerstvo žádost o vydání neočekává a neurguje (viz sdělení ze dne 22. 5. 2013, č. l. 249 správního spisu).

[27] Lze tedy uzavřít, že důkazní standard *důvodné podezření* ve smyslu § 15 a § 15a zákona o azylu nebyl v posuzovaném případě naplněn způsobem, jak požaduje citovaná judikatura. Uvedl-li dříve soud, že důvodné podezření nezakládá pouhá žádost o extradici, tím spíše nelze nyní dospět k závěru, že takové podezření je dáno u stěžovatele, kde taková žádost nebyla z pákistánské strany nikdy podána. Důvodné podezření sám o sobě nezakládá ani fakt, že proti žadateli o mezinárodní ochranu probíhá v zemi původu trestní

stíhání – takovou informací navíc v projednávaném případě žalovaný vůbec nedisponuje. K aplikaci vylučující klauzule neměl žalovaný dostatek podkladů, resp. „silných“ důkazů.

[28] Tvrzení žalovaného, že bylo na stěžovateli, aby rozptýlil důvodnost podezření, že se v zemi původu dopustil skutků vymezených v mezinárodním zatýkacím rozkaze, je rovněž nutné odmítnout. Z rozsudku č. j. 4 Azs 60/2007 - 136 totiž také plyne, že „[p]*odle názoru Nejvyššího správního soudu leží důkazní břemeno při vylučování* (zřejmě míněno při „aplikaci“ – pozn. soudu) *vylučujících klauzulí výhradně na státu a stejně jako v ostatních typech řízení o mezinárodní ochraně platí zásada "v pochybnostech ve prospěch žadatele"*.“ Závěr o nezbytnosti aplikace vylučujících klauzulí nelze postavit pouze na nevěrohodnosti výpovědi žadatele o mezinárodní ochranu. Soud nezpochybňuje, že výpověď žadatele a její následné hodnocení ze strany správního orgánu je velmi důležitým podkladem pro konečné rozhodnutí, ostatně dle konstantní judikatury je nezbytné, aby žadatel před případným neudělením mezinárodní ochrany z důvodů uvedených v § 15 a § 15a zákona o azylu měl možnost se ke všem relevantním skutečnostem vyjádřit. To ovšem neznamená, že je povinen vyvracet existenci *důvodného podezření* a předkládat k tomu správnímu orgánu důkazy. Je na žalovaném, aby všechny důkazy – svědčící ve prospěch i neprospěch stěžovatele – ve spisovém materiálu shromáždil. Je povinností žalovaného prokázat, že došlo k naplnění podmínek stanovených v jednotlivých vylučujících klauzulích. Za situace, kdy jsou k dispozici jasné a přesvědčivé důkazy, může nevěrohodnost výpovědi žadatele závěr o existenci *důvodného podezření* podtrhnout či umocnit. To se v dané věci s ohledem na absenci dostatečných důkazů nestalo.

[29] V dalším řízení bude na žalovaném, aby buď získal od příslušných orgánů jasné, věrohodné a přesvědčivé důkazy o tom, že se stěžovatel v zemi původu dopustil konkrétních skutků, jež lze podřadit pod některou ze skutkových podstat uvedených v § 15 a § 15a zákona o azylu (tato subsumpce by nadto musela být ve správním rozhodnutí řádně zdůvodněna a podložena), a následně tyto důkazy konfrontoval s výpověďmi stěžovatele, anebo o žádosti o mezinárodní ochranu znovu rozhodl v mezích zákona o azylu a s přihlédnutím k závaznému právnímu názoru vyjádřenému v tomto rozsudku. K prvně uvedené možnosti je však soud s ohledem na dosavadní vyjádření Ministerstva spravedlnosti a policejních orgánů značně skeptický – je totiž zřejmé, že tyto orgány v minulosti Pákistánskou islámskou republiku opakovaně bezvýsledně kontaktovaly a v době vydání napadeného správního rozhodnutí žádná šetření či řízení týkající se osoby stěžovatele již neprováděly.

[30] Pro úplnost soud dodává, že se s ohledem na zjištěné pochybení žalovaného ohledně důkazního standardu *důvodné podezření* detailněji nezabýval tím, zda v napadeném rozhodnutí došlo ke správnému podřazení činů spáchaných stěžovatelem pod činy vyjmenované v § 15 odst. 1 a § 15a odst. 1 zákona o azylu. To totiž představuje až následný krok poté, co správní orgán obstará důkazy, které prokazují, že jsou vážné důvody se domnívat, že žadatel o mezinárodní ochranu tyto činy spáchal. K tomu ovšem v posuzované věci nedošlo, jak je rozvedeno výše. Pro účely dalšího řízení i z obecného hlediska však soud považuje za vhodné žalovaného upozornit, že relativně nízký důkazní standard (*důvodné podezření* či *vážné důvody se domnívat*) se vztahuje pouze na skutkovou otázku (zda stěžovatel daný čin, resp. činy spáchal), nikoli i na otázku právní (zda stěžovatel spáchal trestný čin proti míru, válečný trestný čin nebo např. vážný nepolitický zločin). Právní klasifikace činu musí být postavena najisto. Závěry žalovaného musí být

v tomto směru velmi pečlivě odůvodněny (i s ohledem na závažnost důsledků aplikace exkluzivní klauzule pro žadatele o mezinárodní ochranu). K posouzení těchto otázek také pravděpodobně bude v řadě případů potřeba obstarat patřičné podklady, např. znalecký posudek odborníka na mezinárodní trestní právo, vyjádření či stanovisko specializovaného odboru jiného státního orgánu (např. Ministerstva zahraničních věcí) apod. (srov. KOSAŘ, David et al. *Zákon o azylu: komentář*. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer, Česká republika, 2010, 683 s.).

IV. Závěr a náklady řízení

[31] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že napadený rozsudek je nezákonný, a proto jej zrušil dle § 110 odst. 1, věty první, s. ř. s. Věc však krajskému soudu nevrátil k dalšímu řízení, jelikož současně rozhodl o zrušení rozhodnutí žalovaného dle § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. Pro zrušení rozhodnutí žalovaného totiž byly podmínky již před krajským soudem. Dle § 78 odst. 4 s. ř. s. ve spojení s § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. Nejvyšší správní soud věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Dle § 78 odst. 5 s. ř. s. ve spojení s § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. je žalovaný v dalším řízení vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu vysloveným v odůvodnění tohoto rozsudku.

[32] V případě, že Nejvyšší správní soud ruší rozsudek krajského soudu a současně ruší i rozhodnutí správního orgánu, je povinen rozhodnout kromě nákladů řízení o kasační stížnosti i o nákladech řízení, které předcházelo zrušenému rozhodnutí krajského soudu (§ 110 odst. 3, věta druhá, s. ř. s.). Náklady řízení o žalobě a náklady řízení o kasační stížnosti tvoří v tomto případě jeden celek a Nejvyšší správní soud rozhodne o jejich náhradě jediným výrokem vycházejícím z § 60 s. ř. s. (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 11. 2008, č. j. 1 As 61/2008 - 98).

[33] Jelikož stěžovatel dosáhl zrušení správního rozhodnutí, měl z procesního hlediska úspěch ve věci a náleží mu tak dle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. náhrada nákladů řízení vůči žalovanému, který úspěch neměl.

[34] Důvodně vynaložené náklady řízení před krajským soudem jsou tvořeny odměnou za dva úkony právní služby, a to za převzetí a přípravu zastoupení na základě smlouvy o poskytnutí právních služeb a za účast na jednání před soudem dne 9. 10. 2017 [§ 11 odst. 1 písm. a) a g) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů; dále jen „advokátní tarif“]. Výše odměny za každý z těchto úkonů právní služby činí 3 100 Kč [§ 7 bod 5. a § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu]. Náklady řízení před krajským soudem tvoří i paušální náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč spojená v této výši s každým úkonem právní služby (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu). Zástupce stěžovatele nedoložil osvědčení o registraci k dani z přidané hodnoty (§ 14a odst. 1 advokátního tarifu). Důvodně vynaložené náklady řízení před krajským soudem tak dosáhly výše 6 800 Kč (2 × 3 100 Kč + 2 × 300 Kč).

[35] Důvodně vynaložené náklady řízení před Nejvyšším správním soudem tvoří odměna za jeden úkon právní služby – podání kasační stížnosti jako návrhu ve věci samé [§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu] ve výši 3 100 Kč [§ 7 bod 5. a § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu] a paušální náhrada hotových výdajů spojených s tímto úkonem právní

služby, která činí 300 Kč (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu). Celkové náklady řízení před Nejvyšším správním soudem činí 3 400 Kč (3 100 Kč + 300 Kč). Pro úplnost lze dodat, že stěžovatel byl ze zákona osvobozen od soudních poplatků.

[36] Žalovaný je tak povinen stěžovateli zaplatit náklady řízení za žalobu a za kasační stížnost v celkové výši 10 200 Kč (6 800 Kč + 3 400 Kč) k rukám jeho zástupce JUDr. Petra Navrátila, advokáta se sídlem Joštova 138/4, Brno, a to ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

[37] Žalovaný úspěch ve věci neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s. *a contrario* ve spojení s § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. května 2018

JUDr. Radan Malík
předseda senátu